

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 8 korona.
 Félévre 4 korona.
 Negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 tillér.
 Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ
 Dr. GAAL ENDRE.

SZERKESZTŐSÉG:
 Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereida (Mikó-utca)
 KIADÓHIVATAL:
 APAPFI MIHÁLY-UTCA 13. SZ. (Gyönös Gyula).
 Hirdetési díjak előre fizetendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Az általános sztrájk.

Hamarjában nem tudjuk, min esu dalkozunk inkább azon a cinizmuson-e, melylyel az ellenzék a nagy garraal készülő általános sztrájkknak örül, vagy annak a rövidlátásnak-e, melylyel a szociáldemokraták eszköz gyanánt felhasználják magukat, nem látván meg, hogy ebbe a terroristikus manőverbe a szövetkezett ellenzék nem a radikális választójog érdekében ugratja bele őket hanem inkább azért, hogy az ellenzék a maga hazard politikájához és lelkiismeretlen taktikázásához kellő utcai staffagerra tegyen szert.

Óriási bünt követnek el azok, akik ezt az általános sztrájkot rendezik. És kell, hogy a kormány ha ugyan a sztrájkra sor kerül a legerélyesebb módon igyekezze megbirkózni a veszedelmes és örületes mozgalommal. Ne feledjük, hogy a súlyos közgazdasági viszonyok miatt, melyek vagy egy év óta irtoztos teherként nehezédnek Magyar országra, egy nagy tömeg iparos és kereskedő egzisztencia ugys éppen csak hogy hajszálon lóg, és hogy az általános sztrájk okából sokan, akik a közdelmet már ugys is alig-alig bírják, teljesen össze fognak roskadni. És ne feledjük, hogy a drágaság már ugys is kolosszális mérvet öltött. Hát mi lesz éppen a legszegényebb néposztályból, ha az általános sztrájk még inkább növelni fogja e drágaságot, most, telvíz idején, amikor ezernyi munkás jár foglalkozás nélkül?

Számolnak az általános sztrájk rendezői ezekkel a konzekvenciákkal? Tisztaban vannak vele, hogy micsoda méretetlen károkat okozna ez a zsarolási kísérlet amely végeredményben nem fog sikerrel járhatni és amely annál kevésbbe jogosult, mert a választójogi javaslat éppen az ipari munkások javára tartalmaz oly kedvezéseket, hogy ezek az összes választóknak mintegy heted részét fogják tenni? És nem tudják-e megérteni, hogy az általános sztrájkjal inkább a polgári társadalomnak fognak ártani, mint az államnak?

Egészen bizonyos, hogy végső eredményben ez az általános sztrájk melynek során valószínűleg elkerülhetetlen lesznek a magán vagyont károsító excesszusok, el fogja idegeníteni a munkásoktól a polgárságnak még azt a részét is, mely ma még bizonyos rokonérzéssel viseltetik a szociáldemokracia radikális törekvései iránt. A munkás-

osztály teljesen elszigetelődik, végkép elveszít minden barátot, közte és a polgári társadalom közt egy hatalmas választófal fog emelkedni és a radikális választójogot, melynek az érdekében ilyen romboló rut fegyverhez nyulnak, még azok is megfogják utálni, akik ez időszertint még a polgárság radikális felfogású részét képezik. Ez a rész fog lehangosabban erőlyes intézkedéseket követelni a kormánytól, ha az állapotokban feifordulás áll be, arra pedig mérget lehet venni, hogyha a büntető-törvénykönyv paragrafusainak alkalmazása valik szükségessé, ami ilyen mozgalmaknál, amikor a tömeg könnyen megfélemedezik magáról, tudjuk, ritkán kerülhető el, akkor a szövetkezett ellenzék urak lesznek az elsők, akik mosak a kezeiket és sietve megtagadnak minden közösséget a szociáldemokratákkal. Mert azt nem bánják ezek a jó urak, ha ő értük a vásárra viszi a börtöt más, de a maguk becses börtöt, azt nagy szeretettel féltik.

Ismételen kísérleteztek már nálunk ilyen általános sztrájkknak nevezett zsarolási kísérletekkel. A dolog mindig balul ütött ki. És megjósoljuk, hogy ezuttal is a munkások fognak veszteni. Sőt senkise veszíthet jobban, mint ők.

— Vákár P. Arturt, a „Csikvármegye” felelős szerkesztőjét folyó hó 17-én a csikszereidai kir. törvényszék dr. Gaal Endre, lapunk felelős szerzője és Gaal Miklós dírtól birtokos sérelmére a Csikvármegyében elkövetett öt-öt rendbeli becsületsértés vétségéért két hónapi fogház, tizszer negyvennegyven korona pénzbüntetésben ítélt el és kötelezte 900 korona ügyvédi költség megfizetésére. — Az egész vármegye közönsége előtt ismeretes ez az affair, a melynek szálai a bíróság elé vezettek, mindenki előtt ismeretesek azok a sértegetések, a melyeket Vákár P. Artur annak idején az öt ért incidensből kifolyólag eléggé meggondolatlanul a nyilvánosság előtt terjesztett. Ma tehát, ha a magyar bíróság példásan büntette meg azt a sajtót, a mely indokolatlanul rombolni törekszik, egyéni és családai becsületben, a közérdeknek tett szolgálatot azel, mert a jövőre nézve ovatosabbá teszi a vidéken igen sokak kezében elfajult újságírást, s ezáltal megvédelmez igen sok védtelen embert az oknélküli megtámadástól. Mert a legtöbb ember a sajtóval szem-

ben tehetetlen. Igen nagy energia, pénz és sok más tulajdonság kell ahhoz, hogy a sajtó támadásával szemben eredményesen kiálljon. Ez a büntetés a mely a Csikvármegye révén annak felelős szerkesztőjét érte, igen alkalmas arra, hogy az elfajulásoknak újat vágja.

Erdély és a választói jog.

A magyarság érdeke.

A választói jog kérdésében elfogladandó magatartás szempontjából előttünk talán egyedül az erdélyi magyarság érdekeinek a megvédése bír döntő jellegű fontossággal Ezért rendkívül fontosságnak tartjuk azokat a statisztikai adatokat, amiket a belügyminiszterium éppen a választójogi javaslat érdekében gyűjtött össze.

A statisztikai adatokból — miket különben részletesen kívánunk megismertetni — kiviláglik, hogy a Székelyföld a maga tulnyomó magyarságával, bármily választójogi rendszer mellett, nemzetiségileg nem lehet veszélyeztetve. Annál kritikusabb azonban a helyzet a régi, ugynevezett magyar megyék területén és a szászok lakta vidékeken.

Alsófehér, Hunyad, Kisküküllő, Kolozs, Szolnokdoboka és Tordaaranyos vármegyékben a magyar anyanyelvűek számaránya 14.8 és 28.6%, míg a román ajkuké 48.1 és 81.6% közt váltakozik. Mind e hat vármegyét összefoglalva, a 24 éven felüli férfi népességben a magyar ajkuké 20.6, a román ajkuké 73.9; a jelenlegi választók közt ellenben a magyarok 44.7, a románok 48.8%-ot képviselnek. Az irni-olvasni tudók sorában a román ajkuké 50.9%-ot; a magyarok pedig 39.9%-ot tesznek ki.

Jövőre a mérleg még inkább a románosság javára billen. A 30 éven felüli irni-olvasni tudók között a magyarság számaránya még 41%, a 24—29 évesek között azonban 36.8%-ra száll le; míg a románoké megfordítva 48.7%-ról az ifjabb nemzedékben 56.6%-ra emelkedik.

Körülbelül hasonlólt mondhatunk a négy szász jellegű vármegyéről: Beszterecenaszdról, Brassórol, Nagyküküllőrol és Szászberöl; noha ezekben a román ajkuké nem bírnak oly erős tulnyomósággal. A jelenlegi állapotnak azonban ugys a német, mint az ottani magyar elemre jelentékeny megromlását jelenti már az irni-olvasni tudásnak

alapul vétele. A jelenlegi választóknak a magyar ajkukak 19.3 %-át teszik; a 24 éven felüli irni olvasni tudóknak csak 15.9 %-át. Még jobban leszál a németajkuk aránya: 50%-ról 42.9%-ra; míg a románoké 23.4%-ról 40.7%-ra emelkedik. A német ajkuknál ugy áll a dolog, hogy ők a 30 éven felüli irni-olvasni tudóknak még 45.7%-át teszik, de a 24—29 évesek már csak 32.5%-át, míg a románok arányamagfordítva 33.3%-ról 49.6%-ra emelkedik.

Közigazgatási bizottságból.

Vármegyei közizgatási bizottsága ez évben első ülését folyó hó 13-án tartotta meg.

Gyalóky Sándor főispán elnök, meleg szavakban üdvözölte a bizottság ujjonnan megválasztott, de mind régi tagjait. Hosszasan méltatta T. Nagy Imre 30 éven keresztül volt vármegyei közgazdasági előadónak érdemeit, s most a mikor ezen állásától felmentetett, az egész közizgatási bizottság egyhangu elismerését és közgazdasági tevékenységéért a vármegye köszönetét tolmácsolta neki.

Kis Ernő, gazdasági felügyelő, aki a várm. közizg. bizottságában a közgazdasági előadói tisztét ezen ülésen elfoglalta kérte a bizottságot, hogy azt az ügyet, a melyet szolgál, s melyért időt és fáradságot nem kímélve munkásságát felajánlja, vegye a bizottság minden egyes tagja méltó pártfogásába. Kis Ernő a vármegye gazdasági életének eddig is ismerős, vezető tényezője volt. — Az ő agilitása és lelkesedése minden székely ügy iránt mindannyiunk előtt ismeretes. Megvagyunk győződve, hogy a vármegye közgazdasági élete a Kis Ernő és helyettesének Móori Kőnig Gyulának munkásságával csak fejlődni és haladni fog.

A közizgatási bizottság kebelében

működő albizottságok alakítottak meg ezután.

A fegyelmi választmányba Homolay Lajos, Lengyel Róbert, dr. Fejér Antal és dr. Fodor Antal rendes, Végh István és dr. Boeskor Bélát rendes és Kovács Gyárfás póttagnak.

A börtövizsgáló bizottságba főispán kinevezte dr. Csiky József, dr. Györgypál Domokos, Pál Gábor, dr. Kovács Gyárfás bizottsági tagokat.

Az adóügyi albizottságba megválasztottak T. Nagy Imre, dr. Fejér Antal, Pál Gábor és Fodor Antal rendes, Bálint Lajos és Csiky József dr. póttagnak.

A megyei pótdó és megyei utadó kivétel elleni felszámolási küldöttség tagjait megválasztottak Györgypál Domokos, Boeskor Béla, Kovács Gyárfás.

A tanítók és tanítónők nyugdíjba lépésének szükségét és jogosultságát megállapító bizottságba kiküldettek Szász Lajos és Fejér Antal rendes, Bálint Lajos és Kovács Gyárfás póttagnak.

A javító intézetbe küldendő és feltételeken szabadságolando fegyencek ügyének e bírálására hivatott bizottságba kiküldettek Fejér Sándor és Birtha József.

A mezőgazdasági munkások és munkások közötti jogviszonyból származó ügyek II. fokú elbírására hivatott albizottság tagjait megválasztottak Kiss Ernő, Fodor Antal, Boeskor Béla, Daradics Félix rendes, Nagy Imre, Csiky József, Pál Gábor és Kovács Gyárfás póttagnak.

A közegészségügyi bizottságba a bizottság maga részéről kiküldötte mérnököknek Végh István Józsefet, gyógyszerésznek Gözsy Árpádot és építésznek Antal Vidort.

A közizgatási erdészeti bizottság tagjai lettek névszerinti titkos szavazással Fejér Sándor, mint elnök, T. Nagy Imre, mint elnökhelyettes és Pál Gábor, mint rendes tag.

Kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy decemberben egyenes adóban befolyt 122792 korona 95 fillér, a mult év hasonló havában 92955 korona 19 fillér, hadmentességi díjban befolyt 4336 korona 28 fillér, a mult év hasonló havában 4488 korona 12 fillér, bélyegdíj és illetékekben befolyt 26420 korona 16 fillér, a mult év hasonló havában 37892 korona 45 fillér, fogyasztási és italadóban befolyt 73369 korona 79 fillér, a mult év hasonló havába 73831 korona 92 fillér, ideiglenes házadó mentesség engedélyezett 7 esetben.

Ezután a tisztí főorvos kir. ügyész, árvsz. elnök, kir. államépítészeti hivatal főnöke, kir. tanfelügyelő és törvh. főállatorvos szokásos havi jelentései tudomásul vétettek; más fontosabb tárgya nem is volt az ülésnek; közben még a fegyelmi választmány letárgyalt több ügyet és az ülés 12 órakor véget ért

NYILTTÉR.)*

Tudvalevő dolog, hogy az itteni izz. hitközség kebelében a mult évi december hó 22-én megtartott rabbivalasztásból és ennek előzményeiből kifolyólag oly áldatlan belviszályok dultak, amelyek tényleges és való okait a nagy közönség tudomására hozni ily uton annál inkább is közérdekűnek és kívánatosnak tartok, mert ezen ügyre már a budapesti lapok egy némelyike, a Kolozsvári Ellenzék, sőt ennék képesen az itteni lapok is kivonatosan foglalkozván, hogy a nagy közönség a dolgok valódi tényállását megismerve ez ügyben igazságos és jogos ítéletet, és érdekeltek pedig a consequentiákat levonhassák.

A tényállás röviden a következő:

Hosszas vajadás és küzdelem után végre a mult esztendőben a Nagymélt. Vallás-és Közoktatásügyi Miniszter Urnak 56065. sz. alatt kelt határozatával megengedni méltóztatott, hogy az addig eszikeredni főkhittközség kerületi anyahittközség alakulhasson át,

*) E rovat alatt közlötékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A „SZÉKELYSÉG“ TÁRCÁJA.

Emlékezés.

Egy kép van itt az asztalom fölött
Diakkori emlékem...
Jelzője: hajdan amikor
Az első céhöz értem.

A többiek haj! azóta régen
Meghazasodtak vígan
Vagy ház nélkül is boldogan élnek
Valahol családosan.

S ha elérjük majd, hogy találkozzunk
Hol négy folyó megárad...
Szőke Duna, Rába, Rábeca, Marcal
Hol most is áll a várak

Török világból csonka nagy torony...
Lelkemben újra vágy kéj
Bejárni minden kis zugot, teret
Szépséges álmok helyén.

S tiz esztendő amit kinek hozott
Büszkén majd elbeszéli
Vig társaságban árván, egyedül
Csak én leszek — a régi.

Csak én! Óh én futottam céltalan
Érted magam szívavány...
Kínította mind a hány: az ifjuságod
De büszkén, meg nem állván

Ma itt vagyok a pálya kezdetén.
Előzve természeteket
Megesuklik ajkam, mert pazar valók
Hogy ily későn... csak vetek...

Menjünk, bucsuzunk, adjatok kezét!
Mulatni ügyse vágyom...
Kocintgató, vig cimborák között
Se ré meg ifjuságom.

Mátrai Ferenc Béla.

Két mese.

A poéta.

Volt egyszer egy fiu. Szőke hajú, nyulánk magas fiu volt és a szeme mindig messzire tekintett, multba nézett, jövőbe látott. Nem csinált soha semmit, csak a tóparton üldögélt naphosszat és álmodott. Álmodott ébren, nyitott szemmel és az álmai csendszépek voltak.

Kinn ült a fiu egyszer a parton, amint szokott, éjszaka volt, a hold fényében ezüstös fodrok támadtak a vizen és elismultak megint, a fák bánatos, halk melódiát susogtak a fülebe, a tulsó parttól nagy, vén hegyóriások fekete silhoueteje tekintett feléje és valahonnan messziről apró házak fehér függönyös, cserépes ablakából pisláncolt, integetett a gyertyafény.

A fiu kinn ült a parton és nézett maga elé, mikor egyszerre neszt hallott. Feltekintett és tágrányította kék szemét. A holdfényben sok-sok apró lence kis alakot vett észre; tündértáncot jártak. A ruhájuk, a lence, szímszerű lepülük pajkosan lebegett utánuk és a lábuk alig érte a földet. Nem is vettek volna észre a fiut, ha az a két szem ott nagyon-nagyon ki nem tűnt volna a csillagosával a lombok közül. Az egyik tündérke meglátta és abban hagyta a táncot. odament a fiuhoz. Utánna ment aztán a többi is. Tetszett nekik a fiu,

becéztek, simogatták és a fiunak ez olyan jól esett. Jól találta magát a tündérek között, velük maradt volna szívesen sokáig. De a tündér kissezszonyoknak el kellett menniök, elbucsuzkodtak hát tőle. És bucsuzkodás közben a fiunak leperdült egy köncsepe a szeméből. Leperdült, végig a kezén és... a fiu megrázódott.

Álom volt. Felkelt a partól. A hold még mindig világított de — lehet hogy csak a fiu látta így — mintha a fénye olyan nagyon hideg lett volna.

Megindult hazafelé. Mikor belépett a házba, az apja, anyja dolgozott, a testvérei körben ültek. A mátkája ott várt rá. Meséltek egymásnak. Meséltek igaz történeteket. A fiu hallgatta a mesét, mikor vége volt, azt mondta ő is mesél valamit. És elmondta az álmát. Beszélt, beszélt szívesen, csillagosan, tarkán, a szeme ragyogott, amikor visszaemlékezett reá... Egyszerre hangos hahota szakította félbe. Ostobaság, dörmögte az apja, tündérekről beszél, mondta az anyja. A fiunak torkán akadt a szó és megindultak szeméből a könnyek. A legszébb álmát, amit úgy szeretett, kicacsagták. Felállt és kiment a szobából. Azok pedig nevettek, beszéltek. Csak a mátkája jött ki utána. Megfogta a kezét lecsókolta a könyveit és beszélt hozzá halkán, megértően.

S a fiu azontul csak a mátkájának mondta el álmait. Csak neki és senki másnak. A leány pedig megfogta a kezét ha mesélt és belenézett a szemébe. Aztán ott is hagyta a kezét a fiuában és attól fogva együtt mentek, együtt éltek, egymás kezét fogva. A fiu mondta az

oly feltétellel azonban, hogy magának a törvény által előírt minősítésű anyakönyvvezető rabbit válasszon, még pedig legkésőbbben a múlt év december hó 25-ig, mint záros határidőig.

Erre Mátrai Ignác akkori hitk. elnök összehívta a kerületi közgyűlést, ahol elhatározta, hogy a rabbíráválasztás megjelölése céljából a pályázatokat ki fogják írni. Ugyanezen alkalommal azonban sajnálatos félreértések következtében a közgyűlés egyrésze Mátrai Ignác akkori elnök iránti bizalmatlanságának adott kifejezést, mire nevezett — lévén benne férfias önértés — még ugyanazon percben le is mondott tisztségéről, ha későbbben pártjának unszólása és egyenemély ellenpárti tag személyeskedése folytán ezen lemondását vissza is vona és felvételvén, a bizalmi kérdést a közgyűlést öt tízkes szavazás alapján újra megbízta az elnöki teendő további és ideiglenes vezetésével.

Az ezt követő legközelebbi közgyűlésen azonban mindezek dacára megválasztotta az ellenpárt Ringwald Márkot elnöknek, s most már előállt az a képtelen helyzet, hogy a hitközségnek tulajdonképpen két elnöke volt egyszerre, mennyiben Mátrai is, Ringwald is ragaszkodott az elnöki tisztséghez! Megjegyezni kívánom, hogy ezen ügy fellebbezéseket tárgyat képezi, s még a mai napig sincs az illetékes fórumok által elődöntve, hogy kit illet meg tulajdonképpen az Elnöki tisztség!

Hogy azonban ugy en, mint sok más a hitközség létérdekeit melyen érintő ellentétek elsimíttassanak, s a belsőké helyreállítassék, egy öt tagú bizottság kezdése véve ezen ügyet azon fáradozott, hogy a két párt között pak tumot, illetve békés egyezséget teremtsen.

Ez látszólag sikerült is, amennyiben a két párt között oly megállapodás létesült, hogy Mátrai mindaddig elnök maradjon, amíg a rabbi választást keresztül nem viszi, legkésőbbben azonban a múlt év végéig, amikor is önként lemondani tartozik elnöki tisztségéről. Meg kell itt jegyezni, hogy ezen békéltetési tárgyalásokon Mátrai is, Ringwald is részt vett, épen Ringwald volt az, aki a tárgyalások folyamán látván, hogy Mátrai az ellene a leg-

utóbbi gyűlésen megnyilvánult bizalmatlanság dacára is annyira ragaszkodik az elnöki tisztséghez, a következő kijelentéssel — amelyet lehetőleg a saját szavai után idézek — itt: „Igazán csodálom, hogy Ön akkor, amikor Ön iránt a bizalmatlanság ily foka nyilvánult meg, Ön még mindig ragaszkodik az elnöki tisztséghez, s biztosítom, hogy én hasonló esetben a consequentiákat levonnám, sokkal önzőrebben járnék el.”

No de hagyjuk ezen kijelentését, amelyre még visszatérünk!

Ugyanezen bizottság békéltetési tárgyalásainak egyik fő feltételként meg lett állapítva még az is, hogy Mátrai a legközelebbi kerületi közgyűlést tárgysorozatának első pontjára a tisztújítást, tartozik felvenni, azonban Ringwald és ennek pártja, akik Mátrának a bizalmatlanságot tulajdonképpen megszavazták, kötelezték magukat beszélésükkel adásával arra, hogy a közgyűlésen ezen kikötött első pont, vagyis a tisztújítás letárgyalását minden erejük és befolyásukkal megakadályozni beszéltebeli kötelezettségüknek fogják ismerni, s annak napirendről való levételét ők maguk fogják indítvá yozni.

Felvirradt azonban a megjelölt közgyűlés napja, s megtörtént az, amire az egyezség után senki sem számíthatott azokon kívül, akiknek keze ebben a nem valami dicseretes ügyben be nem volt avatva, vagyis az, hogy Ringwald és ennek pártja, illetve egy pár megbízhatóbb embere az egyezségtől eltérően, nemhogy a tisztújítási kérdés elnapolását indítványozta volna, de éppen ragaszkodott ennek letárgyalásához, s így Ringwald magát ezen gyűlésen előlék ki is kálta, míg Mátrai jogos felháborodásában az egész gyűlést beresztyvén a maga részéről, azt ott is hagyta.

Megkezdődött tehát az ádáz harc a két ellenfél és párt között, ez azonban a legnagyobb csendben folyt egészen a rabbíráválasztást megelőző napokig!

Ringwald kiírta a pályázatokat a rabbi választásra.

Meg lettek híva a kiszemelt pályázók, s

közöttük nagy unszólásra, s legutolsónak Glasner Jakab kolozsvári arabbi is.

Mindaddig, amíg Glasner be nem mutatkozott, a színháza több jelölt között osztott meg, legnagyobb esélye azonban Adler Józsefnek volt.

Ahban a pillanatban azonban, amikor Glasner próbaszónoklatát itt és a kerületben megtartotta máris meghódította magának a nagy és intelligens többséget, közöttük Ringwaldot és Mátrait is, akiket az első időben ezen egy ugyanazon személy iránti lelkesedés ugyszólván megbékíteni látszott.

Igy folyt ez egy ideig, s úgy látszott, mintha a jelöltek közül Glasner minden küzdelem nélkül fogna fényes győzelmet aratni.

Sajnos nem így történt azonban, mert időközben Ringwald a rabbíráválasztás megtartására múlt évi december hó 22-ére a kerületi közgyűlést összehívta, feléledtek ismét az ellenpárti jelöltek, de különösen Adler, aki heteken keresztül járt a kerületben sőt itt Szerebában is a szavazó híveket, s minden érvelést és tehetségével igyekezett magának pártot szerezni, ami neki részben sikerült is. Közben egyenemély asszonyi pletykák folytán a szeredai anyahitközségben is ki vált egy pár ember a Glasner pártból Ringwalddal ellükön, s most már csakugyan megkezdődött az adáz harc, amelynek hevében az Adler párti igen csunya fegyverekkel igyekeztek taburakot növelni, ezen fegyverek azonban legnagyobb megdöbbenésére ezeknek visszafelé sülték el; amennyiben látván egyenemély jérezesű Adler párti a szokatlan brutális fegyverek használatát vagy tartózkodott a pártoskodástól, vagy egyenesen Glasner párti lett.

Ezenközben közegett a december 22-iki nagy nap, a választás napja!

Ringwald, — időközben és nagyon helyesen — hogy a szavazásnál visszaélések ne történhessenek kinevezett maga mellé egy négytagú bizottságot, akikkel az összes kerületet bejárva, összeírták a szavazók névjástromát.

Ezt elvégezvén nem bízza saját erőlye és tappintatosságában Csikvármegye Alispánjához a saját, valamint még egy pár aláírással ellátott kérelmet nyújtott be, amelyben a rabbíráválasztási közgyűlésre egy hatósági közeg kiküldését kérte.

Csikvármegye tapintatos és nagyabecszült Alispánja figyelemmel kísérvén addig is a hitközség kebelében dúló pártzenvedélyeket teljesítette is ezen kérelmet, amennyiben a közgyűlést előt pár nappal arról értesítette kérelmezteket, hogy a közgyűlés vezetésére dr. Gaal Endre várm. másod főjegyzőt rendelte ki.

Igen ám, de ekkor már nagyon közel lévén a közgyűlés, illetve rabbi választás napja, azt tapasztalta a Ringwald párt, hogy ez rájuk nézve csak kudarcraal végződhetik, éppen ezen oknál fogva gondoltak nagyot és merészet, s 2 nappal a közgyűlés ideje előtt azt minden indokolás nélkül elnapolni látták jónak.

Ezen elnapolási kísérlet azonban nem sikerült, mert úgy az iteni, mint a vidéki hitközségi kerületek sürgös kérései folytán annak megtartását az Alispán ur elrendelte annál inkább is, mert hiszen — mint már tudva van — a Nagymélt. Vaill. és Közoktatásügyi Miniszter ur ugyszólván ettől tette függővé a főhítközségnek anyahítközséggő való alakulhatását, s a terminusig amugy is már csak 3 nap választotta el a szóban forgó kerületi közgyűlést! Ceupán pedig pártérdekekből kifolyólag az anyahítközség létérdekeit is kockára tenni az Alispán ur — nagyon helyesen — nem engedte meg.

Végül elérkezett a december hó 22-iki választás napja is.

A gyűlésen ugy a kerületből, mint Szerebából is igen számosan — mintegy 220-an — jelentek meg a szavazók, közöttük azonban csak mintegy 12 Ringwald, illetve Adler párti,

álmait a leánynak és a leány lecsókolta könyveit, ha fájdalmat álmódott.

Vannak még ilyen emberek a világon. Váltak és lesznek mindig a világon. Még vannak emberek, akik tünderekről álmódnak, akiknek még erős a hitük, akik elmondják másoknak is ha szépet álmódtak és csak akkor perdül ki a könnyük, ha kikacagják őket. Vannak még ilyen emberek — ma poeta a nekük — vannak még, akik szépet álmódnak, akiknek nagyon fáj, ha kikacagják őket, de nincsen mindegyik mellett valaki, aki letörülne a könyveiket.

II. Kain.

Az áldozat tüze alig hamvadt el még, a domboldalon még alig suttogt le a gyilkos kar és elsőtétt az ég, dermedő szél dühöngött a vidéken, hideg volt, feléimetes, borzongó hideg. A fű, mintha szürkébb lett volna és a fak között bíborszínű fellegescuson ereszkedett le az angyal. Lángostor volt a kezében és a szemét haragosan szegezte Kainra, aki dacosan felemelt fővel nézett reá.

Az angyal haragudott. Eljött hirdetni az ur parancsát és az ember, a bűnös ember felemelt fővel állt előtte. Lángostorával végigsuttogott az emberen, a homlokát érte a csapás. És mély barázdát szántott a homlokán. Nagy, mélyseges ránc lett ott és az ember leborult a földre, megtörte a fájdalom. És az angyal hirdette az ur parancsát.

— Ember! Te megsemmisítetted az én teremtményemet, aki hozzád volt hasonló. Én

meghoszolom őt, rettenetesen fogom meghoszolni. Nem fogsz megsemmisülni, nem, száműlek innen, ahol eddig étél és az átkom kísérni fog mindig, míg bolyongva, küzdődvé, verődve éled le az életedet és arcod könnyével, homlokod verejtékével szerzed meg a magadét. És dolgozni fogsz folyton, bolyongva, ki leszel füve az emberek köréből. És adom nekéd és minden utódnak, adom nektek aján-dékal, átkom jegyűl a munkát. Kísérni fog az átkom mindig, és a ránc, melyet az átok vés homlokodra.

A szó elhangzott és Kain nehéz léptekkel indult meg, le a dombról, ki a világba. És odalen a domb alján leborult a földre és az a ránc még mélyebbe húzódtott a homlokán. Az angyal sjnalkozva nézte. Miker így megtörve látta, nem haragudott reá. Odalépett mellé, lehajolt hozzá és szökött:

— Szegény bűnös ember! Az Ur akaratát nem lehet megmástítani, te rád ott kinn, a bolyongás, a gond, a munka vár. De lásd az Ur átkát én áldássá teszem. Te dolgozni fogsz odakünn szemed könnyével, arcod verejtékével. De ez nem lesz átok, áldássá teszem azt. Áldássá lesz a munka és a ránc, melyet az átok vés homlokodra simuljon el, ha munkát végeztél. Áldásul adom a munkát, a gondot, áldás lesz a néked és minden nemzetségednek és utódaidnak ezen a földön.

A domboldalon csend lett. És megindult a bűnös ember és áldássá vált az Isten átká.

akik a gyűlés eszedes lefolyását eleinte megakadályozni igyekeztek, azonban ez nekik hála dr. Gaal Endre értelemes és tapintatoságának nem sikerült.

A teljes gyűlés lefolyását leírni meg sem kísérlem — arról megvan a hiteles jegyzőkönyv, — s annak csak főbb mozzanatait ismertetem.

Mint hogy Ringwald dacára annak, hogy értesülve lett a gyűlés megtartásáról, azon még sem jelent meg, s mint hogy a közgyűlés tőle a gyűlés elnapolásának indokait, s egész eljárásának magyarázatát számon kérni kívánta, kitűzött egy három tagú bizottságot, hogy őt a gyűlésre való megjelenésre szólítsa fel.

A küldöttséget lakásában be sem bocsátván, kijelentette ellenben minden indoklás nélkül, hogy azon meg nem jelenik. Erre dr. Harmat indítványt terjesztett elő, mely szerint Ringwaldnak bizalmatlanság szavaztassék, a mint a közgyűlés egyhanguan meg is eslekedett.

Erre elrendelte a közgyűlési elnök a rabbi választást, illetve a névszerinti szavazást, a három jelöltre. Természetes, hogy az Adler párti hívek látván az abszolút többséget, a szavazás elől „éljen Kossuth, éljen Justh“ kiáltással megszöktek; s 192 leadott szavazatból adriera mindössze 4 szavazat jutott, s Glasner dacára annak, hogy még sok pártbáve le sem szavazott, — mert a szavazás éppen a déli órára esvén ebédelni voltak — 188 szavazattal úgy szólván egyhanguan lett rabbinak megválasztva.

Következett az indítványok sora.

Benyújtott egy indítvány írásban arra nézve, hogy tekintettel arra, miszerint Ringwald egész ténykedése és eljárása arról tett bizonyítékot, hogy az elnöki tisztség és teendő ellátásába egyáltalán képtelen és alkalmatlan, szavaztassék neki bizalmatlanság, s erről nevezett jegyzőkönyvi kivonatban értesítessék. — Ezen indítványt a közgyűlés a maga teljességében elfogadta és megszavazta, s erről Ringwald már kivonatban értesítve is lett.

S mit tett erre az önértzes Ringwald? Lemondott??

Azt, hogy december hó 31-én egy 11 emberből, s kizárólag az ő pártíveiből álló díszes társasággal bizalmat szavaztat magának, ellensúlyozásul a közgyűlés bizalmatlansági szavazatának, s ugyancsak ezen 11 emberből álló társasággal kimondatja azt is, hogy az alispán ur által megtartatni elrendelt, s a nagy kerületi közgyűlés által hozott határozatok, valamint a rabbi választás is törvénytelen és semmis!

Hát hol az a férfias önértzet Ringwald ur, amelynek önében való lételet Matraival szemben oly fennhanguan hirdette?

Hissen az Ön esete sokkal súlyosabb, mint volt az övé, mert hiszen Önnek éppen azok az emberek szavazzák meg most a bizalmatlanságot, akik Önt annak idején elnöké kiáltották ki!? Vagy nem így van? Vagy talán elfelejtette volna, hogy mit tesz az cenzekventiáknak levonni?

Elvárjuk Öntől, hogy lesz Önben annyi férfias önértzet, hogy a méltatlannal elfoglat elnöki állásáról a legrövidebb idő alatt lemond, mit ha nem lenne, úgy sajnálnánk bár, de nekünk kellene majd a cenzekventiáknak levonunk, s az Ön önértzetéről és férfiaságáról eddig Önbe vetett hitünknek ehhez mérten reformálnunk.

Polacsek József, Matrai Ignázt,
Böhmerwald Zsigmond.

IRODALOM.

Matrai Ferenc Béla vigjátéka.

(A honatyá).

Matrai egyfelvonásos színműve, melyet a Kassai Nemzeti Színház meliónak talált arra, hogy műsorába iktasson, — megérdemelt az irodalmat kedvelő közönség szerető figyelmét.

Annál is inkább, mert a jeles szerző vérmeyenlk lakósa. Idefizi őt nemcsak díszes állása, hanem szive-lelke, amely megértéssel rajong a székeleyséért...

A színmű tartalma érdekes és igaz. Egy üresfejű, hebező zseni-fiút állít a történések deszkáira, ahol mulatságos módon fejlődik ki előtűnik egy korruptióval koszorozott követválasztás. A dadogó és léha gentry-ivadéknak mandátumot szerez a gazdag zsidó bérli, aki keze között tartja a „szabad választópolgárokat“. Teszi ezt abban az ígéretnben bízva, hogy az újdonsült képviselő huga nem tagadja meg tőle szívet.

Amint látjuk, a darab nem nagy lélekzötti, de ehhez képest nem is terjed túl az egyfelvonásos színművek kised keretén. Rövid, csattanós és mulató. A jellemzés kitűnő, a cselekmény biztosan fejlődik. A kántorral való epizód oly ügyesen van a szerkezethez illesztve, hogy mintegy megszabja és formássá teszi az egész történetet. És segíti a darab intencióinak megértését.

Szeretnők élvezni a színház kiváló művészeinek interpretációját. A jeles alakítás még inkább kidomborítja a jót megírt műnek értelmét és célját. De így — olvassa — is gyönyörűséget találunk ebben a helyes kis világképben, amely az érvényesülés tükáiről rántja le a lepiet és józili kacagást vált ki az olvasó pszichéjéből, aki előtt feltűnik a társadalom rejteltelmeinek mulatózó igazsága. Kacagunk és aztán mégis felshóhajtunk: „Ilyen az élet! Korrupt és hitvány. Vajha eljőne az igazság ura!na, a becület és kiválósg biztos érvényesülésének aranykora!“ És ez a sóhajtás a darabnak erkölcsi hatása és legigazibb sikere!...

Matrai Ferenc Béla jót és igazat írt. Megérdemli ez a kedves kis vigjáték az olvasást. Aki igaz lelki élvezetet, egy mulatságos felolrást akar magának biztosítani, vegye meg és olvassa el a színművet. Az árát nem ismerem. Ugy tudom kapható a szerzőnk Csikszereében. (M. F. B., kir. s. tanfelügyelő).

Szikulus.

HIREK.

— Személyi hír. Dr. Ujfalusi Jenő polgármester dr. Bernady marosvásárhelyi főispán installációján Csikszerevá város képviselőtében résztvett.

— Önálló működési kör. Az igazságügyminiszter Zayzon Kálmán gyergyószentmiklósi járásbírósigai jegyzőt önálló működési körrel ruházta fel.

— Kinevezés. A kolozsvári kerületi postaigazgató a gyergyóbeskési postamesteri állásra Miklós Lenke odaváló lakost nevezte ki.

— Halasztársasági közgyűlés. A gyergyói marosmenti halasztási társulat f. évi febr. 4-én délelőtt 9 órakor, Gyergyószentmiklósban, Harkás Lukács elnöklete mellett közgyűlést tart, melynek tárgya zárszámadások költségelőirányzat és bérleti szerződésnek lesznek. A közgyűlésen az országos halasztási felügyelősgő kiküldöttje is résztvesz.

— A hazai román pénzüzetetek és a pénzügyválság. A magyarországi román pénzüzetetek számára tanulságos tapasztalatokat szolgált a lezajlott pénzügyi válság. A román pénzüzetetek legnagyobb része ugyanis visszszámítolás tekintetében a cseh bankokkal állott összekötöttesben, melyekhez még az esetben is inkább fordulnak, ha a budapesti nagy banknál kedvezőtlenebb feltételek mellett kapták is a hitelt. Milyet azonban a pénzügyi válság bekövetkezett, a cseh bankok voltak az első, akik megtagadták az eddigi koncilias megtartást és oly feltételeket szabtak a román pénzüzeteteknek, amelyek azok fenmaradását majdnem veszélyeztetették. A vezető cseh pénzüzetet a „Zsivnosztenszka Banca“ a román pénzüzetektől nem csak az követte, hogy zálogleveleinek egy bizonyos részét kötelezőleg átvegyék, hanem a legridegebben megtagadták a visszszámítolási hitelek meghosszabbítását. Ezzel szemben a román pénzüzeteteknek alkalom volt tapasztalni, hogy a budapesti nagy pénzüzetetek a válságos helyzet dacára is minden esetben a legnagyobb előzenyagaet tanusították a román pénzüzetetekkel szemben. Ezt maguk a vezető férfiak is elismerik és így a válság egyik eredményének lehet tekinteni, hogy a magyarországi román pénzüzetetek egyhamar nem igen fognak a cseh tőkéhez fordulni.

— Miniszteri rendelet a tejszállító edényekről. A földmívelésügyi miniszter valamennyi törvényhatóságnak rendeletet küldött,

amelyben meghagyja, hogy a ragadós állatbetegségek, főleg pedig a ragadós száj- és körömfájás szethurcolásának megakadályozása céljából, de egyéb közegészségi érdekeknek fogva is a tejszállításhoz használt edényeket, kannákat, használatbavétel előtt a tejtermelőki ürítés után, illetőleg visszaküldés előtt pedig a tejlesterkedők és mindazok az egýének, akik iles edényeket szállítanak, bő vízbőlítéses belül és kívül gondosan megtisztítsák, azoknak állandó tisztítására kiváló gondot fordítsanak, ennek elmulasztása kihágást képez, amely 200 koronájig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő elzárással lesz büntetve. A miniszter felhívja még a törvényhatóságokat, hogy ennek a rendelkezés pontos foganatosítását mindenkor ébren ellenőrizzék.

— Jötekeyeuul színelőadás. A csikszerevádi polgári léányiskola növendekéi folyó évi febr. 1-én, szombaton, délután 5 órakor a Vigadó hangverseny termében táncal egybekötött nagyszabású jötekeyeuul színelőadást tartanak, mely az ideí farsang egyik vonzereje lesz az estélyi tiszta jövedelmét a tanulmányi kirándulási-alap és a polgári iskolai tanárok háza javára fordítják, mely jötekeyeuulokra felülfizetéseket is elfogad a rendezősg. Jegyek Merza Rezső divatüzletében válthatók, a zenét Raduly B. Árpád adja, a konyhat Jakab Ödön látja el. A léányiskola magas színvonalú, mindig szép és pazar kiállítású, gondosan rendezett ünnepeire és színelőadásaira feleslegesen tartjuk külön is felhívni közönségünk érdeklődését és támogatását, elegendő talán annyit kiemelniük, hogy Csaszár Jolán igazgató és Nádasdy Béla zenetanár kiváló rendező képességek és fáradságot nem ismerő buzgalomuk már magában vege a legteljesebb erkölcsi sikert biztosítják a jötekeyeuul színelőadás számára. Színelőadó Rajna Ferenc és Czobor Károly három felvonásos dalmája, a nagyszerű „Rab Mátyás“, melynek főszerepei már eddig is előnyesen ismert műkedvelők kezébe vannak létéve. A darab előadása rendkívül látványos és pazar kiállítású lesz. A „Rab Mátyás“ szereplői a következők: Szilágyi Erzsébet, Lőrincz Irma, Mátyás, a fia; fogoly Prágában, Kőmény Brigitta, Pócsi Gerő, Janos, szolgagyerekek Mátyás mellett, Lengyel Frida, Dóczy Iona, Eysik, a prágai hitközség előljárója, Winkler Róza, Gita, fogadott léánya, Kovács Ilonka, Minda, Eysik szakacsné, Farkas Margit, Gabriol diák a prágai főiskolában, Farkas Jolán, Czodik, hitközségi szolga, Neufeld Éva, Futár-Drágfi, a Huayadimáz hive, Sándor Gizella Szarema, Dina, Lea, fiatal léányok, Borbándi Ida, Antal Erzi, Helvig Ella, Mikhoel a „Ghettó“ őr, Kovács Proskó. A főpár, Márton Juliska, Diakok a prágai főiskolában: David Róza, Köllő Margit, Nagy Stefi, Nagy Erzsé, Török Irma, Bauer Erzi, Bartos Iren. Városos asszonyok: Ambrus Mariska, Meskő Vica, David Rózi, Piaci elarusítók: Sándor Iren, Vajna Margit, Füleki Iona, Papp Iren, Orban Iren, Helvig Nelli. Örök: David Margit, Lehner Ilonka, Deaky Erzi, Schüller Hermin, Zatulák Proskó. Apródok: Maraschky Erna, Hajaóó Irma, Dobos Proskó, David Julika, Kánya Iren, Olah Karolin, Merza Ibolya, Merza Frida, György Erzi, Ambrus Margit, Biró Juliska, Kovács Boske, Holló Róza, Farkas Sári, Jakab Mariska, Sándor Olga, Kinczler Iren, Rancz Iren.

— Új vicinálisok a Székelyföldön. Marostardavármegy és Marosvásárhely város közönsége több vicinális vasut építésére kapott előmonkálati engedélyt. Ezek közt egy évre szól a marostardai helyierdekuul vasut Mezőbánd állomástól Mezőkapusig, illetve Kolozsvágyida állomástól Beszterce állomásig és a Parajdától a Székelyudvarhely állomásig végül pedig a Mezőkapusitól Maroscsapó állomásig tervezett keskenyvágyú vicinális vasutvonalak engedélye. Ezenkívül a Marosludas — besztercet vonal Mezőmense állomástól a Máv. Aphadia állomásig tervezett keskenyvágyú vasutvonalra is megadta a kereskedelemügyi miniszter az előmonkálati engedélyt.

— Erdőmérnöki kinevezések. Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter kinevezte az általi kezeltetés vett közösi sib. erdők szolgálati ágazatánál Gagesi Kis Ernő erdőtáncososi címmel és jelleggel felruházott magyar királyi földmérnököt és Máthé Ambrus magyar királyi földmérnököt erdőtáncosókká, Bocher Adolf magyar királyi segéderdőtáncosókká, és összesített rang sorozati létszámba Vető Gyula, Sztanóó Zoltán, Szabó Benedek és Papolecz József magyar királyi erdőtáncosógyakornokokat segéderdőtáncosókká.

— **Polyár-bál.** A csikszeredai ifjuság a létesítendő sétátér alap javára 1913. évi február hó 1-én az Európa-szálloda összes termeiben jótékony célú táncmulatságot rendez. Belepté-díj: Családjegy 3 kor. Személyjegy 2 kor. Kezdete este 8 órakor.

— **Jutalmomdijak erdősitéseikért.** A földművelésügyi miniszter Gyergyóhídi, Gyergyóújlgyesi és Belső községek határában, a vármegyei magánjavak kopár területein, 1907. évben feltejtett erdősitések létesítésénél és gondozásánál kifejtett tereken munkásságért Fejér Kálmán m. kir. erdőmérnök, a gyergyóújlgyesi erdőgazdálkodás vezetőjének 400 korona, Csató Lajos vármegyei béli erdőmérnök, 100 korona, Czifra Vazul, Márton János és Csiby Lajos vármegyei erdőszolgáknak pedig egyenként 60 korona jutalmat adományozott.

— **Öngyilkosság.** Szász István Ferencé 29 éves napzamos folyó hó 10-én fel 1 órakor 9 nm. átmérőjű pisztolyal sziven lötte magát és azonnal meghalt. Neveztet az öngyilkosság elkövetése után agyabefekve, jobblábra az ágyon behajlítva, ballába a földet ér, feje a fal felé fordultva, a pisztoly az ágytól mintegy 40 cm. távolságban hevert, mikor testvér-bátyja őt megtalálta. Az eset bejelentése után az orvosrendi rendőri vizsgálatot a kilyénfalvi jegyző a gyergyóújlgyesi körközséggel megállapították, azonban az öngyilkosság okát megállapítani nem lehetett. Az öngyilkos csak néhány hét előtt vesztette el feleségét és nem lehetetlen, hogy e föltűt bánta készítette a szörnyű lépésre.

— **Ki lesz az új erdélyi püspök?** Kólmán elterjedt az a hír, melyről mi is hírt adtunk hogy Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspököt kalocsai érsekké fogják kinevezni. Utódjának személyére több verző kering, melyek közül többet mesterségesen is tapláznak. Mégis legkomolyabbnak kell tartanunk azt, mely szerint Majláth távozása esetén erdélyi püspök herceg Hohenlohe Egon nagyszabeni plebános lesz, ki tudvalevőleg Majláthtal rokonságban van. Azt a verziót, mely Majláth utódjának dr. Hirschler József kolozsvári preláts-plebánost emlegeti, — valószínűtlenné kell tartanunk.

— **Be akarta csapni a biztosítót.** Gál István Félix gyergyóújlgyesi lakos az alföldi csendőrségnél feljelentést tett, hogy a Hosszu mező helyen levő, mintegy hat szeker szénája 300 korona értékben előtte ismeretlen okból és időben elégett. A szénája brassyó „Gadász”-szövetkezetnél 150 koronáig biztosítva volt. A bevezetett nyomozás alkalmával kiderült, hogy Gál István szénája még a biztosítás előtt le volt égve, amennyiben Gál a biztosítás előtti napokon panaszkodott, hogy a szénája elégett. Azután biztosította a szénát két hónapra, hogy a biztosítási összeget magának megszerezze. A csendőrség az esetet a csikszeredai kir. ügyészségnek feljelentette.

— **Előleptetés.** Dr. Veress Sándor vármegyei tiszti főorvos a VIII. fizetési osztályból a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába lépett elő.

— **Rabbi-választás.** A gyergyóújlgyesi orth. izr. anyahitközség a minap tartott kerületi közgyűlésén, anyakönyvezető-rabbivá Freund József szászrégeni főrabbi választott meg.

— **Hamisított borok Csikban.** Az utóbbi időben igen gyakoriakká váltak a panaszok azért, mert vendéglőkben, kormcskában s általában italmérésekben sok hamisított bort hoznak forgalomba. Ezen panaszok a borenőrző bizottságok működésére is vonatkoznak, mert azok volnának hivatva hogy azon területeken, a melyekre működésük kiterjed, állandóan éber figyelemmel kísérjék a borforgalmat s minden olyan esetben, mikor alapos gyanjuk van valamely bor rossz minőségére, a feljelentést az illetékes rendőri büntető hatóságához megtegyék. Habár az ellenőrző bizottságok szabályszerűen meg vannak alakítva s feladatukra is ki vannak oktatva, mégis azt tapasztaljuk, hogy tevékenységük igen hiányos, némely körletben épen semmi. Célszerű volna a bizottságokat felrészíteni éberebb tagokkal.

— **A vándorfalvi és eszobfalvi önkéntes tűzoltó-egylet** 1913. január 25-én szombaton este műszakkal egybekötött zártkörű tárcmulatságot rendez, a vándorfalvi községbeza nagytermében. Belepté-díj: I. hely 1 kor. 60 fill., II. hely 1 kor. 20 fill., III. hely 1 kor. állóhely 60 fill. Kezdeté este fel 8 órakor. A tiszta jövedelemet a tűzoltók felszerelésére fordítják.

— **Marosvásárhelyi pótadója** az 1913-iki évre 68¹/₂-ban nyert megállapítást. Az „amerikai”-nak nevezett gyűrősszággal fejlődő város pótadója 1903-ban (ekkor Marosvásárhely szegényes, mai intézményei nélkül való mezőváros volt) 83¹/₂ magasságban állott. A város tiszta vagyonszaporulata ez évtized alatt — leszámítva a 12,932,537 kor. adósságot — 2 millió 275,587 korona.

— **Kitüntetés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a Patronázs egyesület körében kifejtett tevékenységéért Zsögön Zoltán esküszóimolyi tanítóközpont intézeti tanárt és Péter Sándor vándorfalvi róm. kath. elemi iskola tanítót elismerő okmányokkal tüntette ki.

— **Egyházközségi közgyűlés.** A helybeli róm. kath. egyházközség f. hó 21-én, kedden a város háza nagy termében, dr. Szekeres József plebános elnökletével közgyűlést tart, melynek tárgya a kepekivétel iránti felekezések elbírálása.

— **Világos selyem tisztítása.** A világos selyemből, sál, nyakkendő és egyéb selyemnemű minden szőftetés nélkül igen szépen megtisztítható, ha tisztított benzinnel kimosás, meg pedig minden dörzsölés nélkül, csak jól meggyurva, megnyomkodva. Mikor egészen megtisztult, fehér ruhával betakarítva ruhakasztrát aggatva a levegőn megszáradnak és később a vizslyán kivásalják. Csak nappal szabad benzinnel mosni.

— **Rozsdafoltos fehérnemű.** Egyenlő rész sőt, citromsavat és sókasavat kell összekeverni és ezzel meghintve a foltot, vizgő fölé tartani. Ha a rozsdá vagy tinta pecsét eltűnt, gyorsan ki kell mosni a helyet meleg szappanos vízben és többször kiöblíteni, hogy teljesen kiazzék a sav.

— **A városi főjegyzői állás betöltése.** Tegnap járt le a Csikszereda városnál megüresedett főjegyzői állás pályázati határideje. — Amint annak idején előre jeleztük, pályázataikat a vármegyei alispánjához benyújtottak Ferenczy Ernő kir. törvényszéki jegyző, Tompos Gábor ügyvédjelölt és Köllő István ny. szamvizsgáló. A választást megelőző képviselőtestületi gyűlés minden valószínűség szerint február elején lesz megtartva. A választási mozgalom élénk hullámokat ver, mivel a pályázók között erős küzdelem van kitáras.

— **A székelyföldi kepepmegváltás.** Végre valahára alapos a remény, hogy a kepepváltásért az ősz erdélyi róm. kath. statusgyűlés által indított újabb mozgalom teljes sikerrel fog járn. Zichy János kultuszminiszter kijelentette, hogy a kepepváltás megváltása céljából a pénzügyminiszterrel tárgyalásokat kezd és rövid idő múlva törvényjavaslattal fog a képviselőház elé terjesztieni. Bizos értesítésünk szerint az erdélyi róm. kath. status, továbbá a református és unitárius egyházak előkelőségei körében mozgalom indult meg az iránt, hogy a pénzügyminiszter által küldött-ségileg jelenjenek meg, melynek egyedüli célja, hogy a kepepmegváltás kérdésének megoldását a megvalósulás stádiumába juttassák. Csakugyan ideje volna!

— **Uj postabélyeg a forgalomban.** A forgalomban levő postabélyegek száma egy-egy szaporodott. Az újonnan kibocsátott 16 filléres postabélyeg az csikszeredai postahivatalnál is forgalomba hozták. Az új 16 filléres bélyeg első sorban a helyi ajánlott levelek bementésítésére szolgál. Az új bélyeg zöld színű.

— **Tintairon használata a postaküldemények címzésénél.** A m. kir. posta és távrida vezérigazgatóság közlése szerint a folyó évtől kezdve a belföldi, valamint az Ausztriából és a Bosznia Hercegovinával való forgalomba meg van engedve, hogy a feladók az ajánlott levélpostai küldeményeket, továbbá a többi kivételrel — a csomagokat és ezek szállítóleveleit tintaironnal is címzhessék. Ajánlott levélpostai küldemények címzésénél a tintairon akár a címoldalnál előzetes megnevezésével, akár száraz alapon szabad használni. Csomagok és ezek szállítóleveleinek tintaironnal való címzésénél azonban az alap előzetes megnevezésére kötelező. Aranyat, ezüstöt, bankjegyet, értékpapírt vagy drágaságot tartalmazó, ugyiszintén 600 koronánál nagyobb értéknyilvánítással ellátott csomagok és szállítólevelek címzésénél a tintairon használata tilos. Pénzeslevelek és postautalványok címzésénél a tintairon használata ezután sincs megengedve.

— **Iskolásfluk a temetéseken.** A vallás- és közoktatásügyi miniszterium a tanfelügyelőkét újból utasította, hogy a gyermekek egészségére való tekintettel a gyermekek kivonulását időjárásra ne engedélyezzék, ha kedvezőtlen időjárás folytán az egészségre ártalmas lehetne.

Laptulajdonos: dr. Nagy Béni.

ALKALMI BUTORVÉTEL AJÁNL
SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁRA
MAROSVÁSÁRHELY — BRASSÓ
FÖTÉR 47. Kapu-u. 60.
Komplett hálószoba berendezések tolettal már 400 KORONÁÉRT.

Hiteles egységeknek árfelemlés nélkül részletfizetésre is. Óriási választék amerikai iroda berendezésekben, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök és teljes menyasszonyi KELENGYÉKBEN.

Infómációk, inkassók, kétése követelések megváltása, tranzakciók, fizetéseképtelen cégek szanalása, egyezségek finanszírozása, moratoriumok készülőzése és megállapodások létesítése, a hitelezők meglátogatása

kapesán. 5-10

Lloyd Hitelvédő Egyesület,
Budapest, Andrássy-ut 24 sz.

Teléfono 177-45, 42-43, 119-II. Sürgőncim: Lloydtnk.
Közbenjárók díjaztatnak.

Elvcm nagy forgalom és kevés haszon.

ÉRTESTÉS. Felhívom a figyelmét a t. butor- és varrógép vásárló közönségre, hogy bárki mielőtt butort és varrógépet vásárolna ne mullassa el raktárárom megtekinteni, hol az összes raktáron levő butorokat, ngymint:

ebédlő-, háló-, szalon- és irodai berendezések, horgarnitúrák, diványok és madrárok

minden kivételben és rendkívüli nagy választékban, valant

a legjobb gyártmányu varrógépek, kerékpárok, gramofonok és lemezek
melyek igen jutányos árban és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elárúsítva. Minden tölem vásárolt varrógépért 6 és 10 évi jótállást vállalok. Varrógépnek 27 forintot, gramofonokért 20 forintot és kerékpárokat 55 forintot fennbéli árszintem. Varrógépek, kerékpárok és gramofonokhoz mindenféle alkatrészek kaphatók. Javítások a legutányosabb — arért eszközök jótállás mellett.

Tisztelettel:

ACKERMANN IGNÁCZ
— Butor- és varrógép nagyraktár, —
Csikszereda, Kossuth-utca 9 szám.
(Lukács Juliska-féle bérpalota.)
47-52

Ha olcsón és jól akar vásárolni tegyen próbát.

GRAND HOTEL

SAN REMO

NAGY SZÁLLODA
BUDAPEST, VII. Dohány-utca 40.

(Nyar-utca sarok.)

Szolid családi szálloda.

Teljes kényelemmel berendezve. — Tiszta, világos szobák 3-60 koronától.

Lift. légfűtés, öbrosztó óra, hideg-meleg víz minden szobában.

Szám 1912. V. 831—2.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott Munkásbiztosító Pénztár járulékaiknak felhajtásával megbízott végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Csikszeredai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár javára 454 korona 52 fillér s járuléai erejéig 1912. évi december hó 17-én toganatosított végrehajtás alkalmával lefoglalt és 1125 koronára becsült kereskedelmi faanyag nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek Gyimesközélpok község házánál leendő megtartására 1913. évi január hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében közpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is el tognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le- és felülvizsgáltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csikszereda, 1913. évi január hó 10-én.

VITOS FERENC,
k. végrehajtó.

Szám 35—1913. m. j.

Bérbeadandó vadászterületek.

Csikvármegye magánjávána, Felsőtölgyes I. haraszében fekvő mintegy 55.000 kat. hold kiterjedésű erdőbirtokán gyakorolható vadászati jognak 1913. évi április hó 1-től 1928. évi április hó 30-ig terjedő 15 (tizenöt) egymásután következő évre leendő berbeadása céljából, Csikvármegye magánjawai igazgatóságának irodájában (Csikszereda vármegyeház) folyó évi március hó 15-én délelőtt 10 orakor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Vadállomány: Medve, farkas, vad-disznó, őz, ezidőszerint még kevés szarvas, sok siketfajd, császármadar, és egyéb apróvad.

Évi haszonbér, mint kikiáltási ár az első öt évben évenként 500 korona, a második öt évben 1000 korona, a harmadik öt évben évenként 1500 korona, mely az átlagos 1000 korona évi bérösszegben is megajánlható.

Bánatpénz 300 korona.

Bővebb felvilágosítás, valamint a bérbeadandó vadászterületről szóló általános árverési és szerződési feltételek, Csikvármegye magánjawai igazgatóságánál (Csikszeredában, vármegyeház) s a Gyergyótölgyesi magy. kir. erdőgondnokságnál szerezhető meg.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága.

Csikszereda, 1913. évi január 7-én.

Dr. Csiky József,
igazgató.

Üzlet megnyitási jelentés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszeredán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépalaktrészekben, tükben és varrógépolaiban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünket a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlvá, maradtunk teljes tisztelettel:

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cégről ismerhető fel azon üzletek, — amelyekben „SINGER“ varrógépek árusítatnak Gépeink nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak.

Figyelemztetés: Az összes más üzletek által „SINGER“ név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetük után készültek, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartosságban is messze elmaradnak. 21—52

Türvényesen bejegyzett védjegy.

Óvakodjunk értéktelen utánzásoktól!

Kinek drága az egészsége

és pénzét nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében eslelekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

Oroszlán Menthol Sósorszeszt

a háziszerék királyát.

Kapható 44 fill. 1.40 és 2.20 K eredeti üvegekben.

Főelárúsítás:

KELLER ISTVÁN gyógyszer-tárában
az „ATTILÁHOZ“.

Csikszentmártonban és Tusnádfürdőn.

Csusz, közhvény, reuma, szagatás, nyilalás, oldalszurás, keresztcsontfájás, derékoldal- vagy hátfájás, izom-, és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merév végtagok és ujjak, göresök, továbbá hűlés, megfázás, vagy légúzbamból származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósorszesz használata által. Ha a fájó testrés a dörszölést nem tűri, ugy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszagatás, hajhullás, idegesség, bággyadság, kimerültség általános gyengeség eseteiben kincessel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósorszesz Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza nátha ha fellép, ugy emlékezzék az Oroszlán Menthol Sósorszeszre, mely a legkitűnőbb és legelterjedtebb háziszer. Ezer és ezer más esetekben is kitűnő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósorszesz használva. Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanusodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósorszesz az emberiség jötevője.

25—52

HIRDETÉSEK
olesó árszámítás
mellett közöltet-
nek s felvételnek
a kiadóhivatalban.